

Bepalen van gezamenlijk geluid en vastleggen in omgevingsvergunning

De artikelen 5.78q Bkl en 5.78ad Bkl bevatten de opdracht om het gezamenlijke geluid te bepalen en in het omgevingsplan vast te leggen. Op grond van de formulering:

- in artikel 3.52, eerste lid, sub a, onder 3 van het Bkl
- artikel 4.103, eerste lid, sub a van het Bbl; en
- de nota van toelichting bij het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet

leid ik af dat de bedoeling van de wetgever is dat het gezamenlijk geluid ook kan worden vastgelegd in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Dus niet alleen in het omgevingsplan, maar ook in de omgevingsvergunning. Zie de bijlage met een selectie uit de nota van toelichting met eigen onderstrepingen.

Een strikte lezing van de artikelen 5.78q en 5.78ad maakt dit niet mogelijk.

Daarom stel ik voor deze omissie te herstellen. Hierbij een voorstel van formulering:

Artikel 5.78q (bepalen gezamenlijk geluid)

Bij de toepassing van de artikelen 5.78n en 5.78o wordt het gezamenlijke geluid op de gevel van geluidgevoelige gebouwen bepaald en in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit vastgelegd.

Artikel 5.78 ad (bepalen gezamenlijk geluid)

Bij de toepassing van de artikelen 5.78u, 5.78v, 5.78w, 5.78x, 5.78y en 5.78aa wordt het gezamenlijke geluid op de gevel van geluidgevoelige gebouwen bepaald en in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit vastgelegd.

Aanwijzen van niet-geluidgevoelige gevel in omgevingsvergunning

Voorgesteld wordt om deze lijn door te trekken bij het toelaten van een nieuw geluidgevoelig gebouw met een geluidbelasting hoger dan de grenswaarde. Dit kan op grond van artikel 5.78y en 5.78aa alleen als de gevel wordt aangewezen als niet-geluidgevoelige gevel. Het tweede lid van beide artikelen bepaalt dat in het omgevingsplan bepaald moet worden dat de betreffende gevel een niet-geluidgevoelige gevel is. Voor de flexibiliteit zou het ook hier wenselijk zijn dat dit ook bij omgevingsvergunning kan worden bepaald en vastgelegd. Kanttekening is wel dat de kenbaarheid van belang is. Dit wordt in de nota van toelichting bij dit artikel ook aangehaald:

“Het aanwijzen van een gevel als niet-geluidgevoelige gevel betekent dat de in het Bkl bedoelde standaardwaarden en grenswaarden na de initiële toelating ervan verder niet meer gelden voor die gevel. Dat is geregeld in de artikelen 3.18, derde lid, en 5.78i, tweede lid, Bkl. Door het aanwijzen in het omgevingsplan is dan geborgd dat de gevels blijven voldoen aan de eisen die dit artikel zijn gesteld. Daarnaast is het voor de beheerders van wegen, spoorwegen en industrieterreinen duidelijk voor welke gevels de standaardwaarden en grenswaarden niet gelden. De specifieke aanduiding maakt het bij bijvoorbeeld de verbreding van een weg aan het betrokken bevoegd gezag direct duidelijk welke gevels niet hoeven te worden getoetst. Dat is onder meer van belang voor het bepalen van de doelmatigheid van geluidbeperkende maatregelen.”

Dit zou opgelost kunnen worden door niet-geluidgevoelige gevels op te nemen in het geluidregister. Hiertoe zou artikel 11.52 Bkl moeten worden aangevuld.

Artikelgewijze toelichting, inleiding bij subparagraaf 5.1.4.2a.4

In subparagraaf 5.1.4.2a.4 worden geen eisen gesteld aan de geluidwering van nieuw te bouwen geluidgevoelige gebouwen. De geluidwering van nieuwe gebouwen is geregeld in het Bbl. Voor het bepalen van de geluidwering is de waarde van het gezamenlijke geluid nodig. Die waarde moet worden bepaald bij het nemen van het besluit waarbij het nieuwe geluidgevoelige gebouw wordt toegelaten.

De artikelen van deze subparagraaf zijn van toepassing op het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein. Het kan daarbij gaan om een concreet bouwplan, bijvoorbeeld een woning of een appartementengebouw dat planologisch mogelijk wordt gemaakt zodat een omgevingsvergunning voor het feitelijke bouwen kan worden verleend. Het gebouw wordt dan geprojecteerd. Bij het toelaten is gedetailleerde informatie van het bouwplan beschikbaar zodat het geluid op de gevel voldoende nauwkeurig kan worden bepaald.

Het kan ook voorkomen dat er op het moment van toelaten nog geen gedetailleerde informatie is over het te bouwen geluidgevoelige gebouw. Dat is bijvoorbeeld aan de orde bij een omgevingsplan waarin de geluidgevoelige functies alleen in hoofdlijnen zijn aangegeven of zijn gemengd met andere functies. Dan kan het geluid niet goed worden onderzocht, zeker niet als het gaat om meerdere geluidgevoelige gebouwen die elkaar kunnen afschermen of kunnen zorgen voor onderlinge reflecties. Dat probleem werd onder het oude recht vaak opgelost door het onderzoeken van allerlei mogelijke invullingsvarianten voor een plangebied, met alle kosten en tijdsbeslag van dien.

De Omgevingswet biedt echter de mogelijkheid om het toelaten en het toetsen aan standaard- en grenswaarden door te schuiven naar het moment waarop wel voldoende gegevens beschikbaar zijn. Dat is vaak het moment waarop een omgevingsvergunning voor bouwen kan worden aangevraagd. Daarvoor moet het bouwen van het geluidgevoelige gebouw in het omgevingsplan worden aangemerkt als een omgevingsplanactiviteit. Het gebouw wordt dan daadwerkelijk toegelaten door het verlenen van een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit. Bij die vergunningverlening wordt dan alsnog getoetst aan de regels die in artikel 5.78t en de daaropvolgende artikelen zijn gesteld. De toets wordt in feite doorgeschoven naar de omgevingsvergunning. Voor de feitelijke bouw zijn dan twee vergunningen nodig: één voor de bouwactiviteit (toetsing aan het Bbl) en één voor de omgevingsplanactiviteit. Dat doorschuiven betekent overigens niet dat bij het toelaten van de geluidgevoelige gebouwen helemaal geen onderzoek nodig is. In het omgevingsplan moet de functietoedeling op hoofdlijnen worden getoetst aan de instructieregels van

deze paragraaf zodat aannemelijk is dat omgevingsvergunningen voor omgevingsplanactiviteiten verleend kunnen worden. Het onderbouwende onderzoek wordt afgestemd op de informatie die op dat moment wel voorhanden is.

Artikelgewijze toelichting bij 5.78u Bkl (overschrijding standaardwaarde)

De instructieregel schrijft niet voor hoe en op welk moment toetsing aan die norm moet plaatsvinden. Het is aan de gemeente om dit concreet in te vullen. De toetsing kan plaatsvinden bij de vaststelling van het omgevingsplan zelf. Maar ook nu kan het feitelijke toetsen van het geluid worden doorgeschoven naar een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

Artikelgewijze toelichting Artikel 5.78ad (bepalen van gezamenlijk geluid)

Als de in dit artikel genoemde artikelen worden toegepast, besluit het bevoegd gezag om een nieuw geluidgevoelig gebouw toe te laten op een locatie waar het geluid hoger is dan de standaardwaarde voor de betreffende geluidbronsoort. Als het toe te laten geluidgevoelige gebouw door meerdere geluidbronsoorten of geluidbronnen wordt belast, moet de waarde van het gezamenlijke geluid bij het nemen van dat besluit worden bepaald en in het omgevingsplan worden vastgelegd. De waarde van dat gezamenlijke geluid is nodig voor het toepassen van de regels van het Bbl met betrekking tot de geluidwering van het nieuwe geluidgevoelige gebouw. Bij de meeste nieuwe geluidgevoelige gebouwen moet de geluidwering leiden tot het voldoen aan een binnenwaarde van 33 dB. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 3.39 waarin hetzelfde is geregeld.

Artikel 3.52 Bkl (besluit over geluidwerende maatregelen; gevallen)

1. De volgende bestuursorganen nemen in de daarbij bedoelde gevallen een besluit of, en zo ja welke geluidwerende maatregelen aan een geluidgevoelig gebouw worden getroffen:

a. het college van burgemeester en wethouders, als:

1°. naar aanleiding van de afweging, bedoeld in artikel 3.28, geen geluidbeperkende maatregelen worden getroffen die de overschrijding van de basisgeluidemissie of de grenswaarde ongedaan maken;

2°. bij de vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde door een bestuursorgaan van de gemeente toepassing is gegeven aan artikel 3.35, 3.36, 3.37 of 3.41; of

3°. in een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit toepassing is gegeven aan artikel 5.78n, 5.78o of 5.78af, derde lid, en het geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw hoger is dan het geluid op het tijdstip van de toepassing;

Artikelgewijze toelichting bij artikel 3.39 Bkl (bepalen gezamenlijk geluid bij vaststelling gpp's)

In artikel 3.39 is geregeld dat dit gezamenlijke geluid moet worden bepaald bij het nemen van het besluit om het geluid te laten toenemen, dat wil zeggen het vaststellen van de geluidproductieplafonds. Overigens voorziet het Bbl – net als het Bouwbesluit 2012 – in de artikelen 4.103a en 5.23a in een mogelijkheid om het hier bedoelde gezamenlijke geluid op een later moment opnieuw te bepalen. Dat kan nodig zijn als de aanvraag voor het bouwen wordt ingediend geruime tijd na het besluit tot vaststelling van geluidproductieplafonds waarbij ook het gezamenlijke geluid is bepaald, en het geluid op het nieuw te bouwen gebouw in de tussenliggende periode is veranderd.

Artikel 4.103 Bbl (geluidwering bij weg-, spoorweg- of industriegeluid of geluid door activiteiten)

1. De volgens NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering van een uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied is:

a. niet kleiner dan het verschil tussen het in het omgevingsplan, de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit of het besluit tot vaststelling van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden bepaalde gezamenlijke geluid, bedoeld in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, en 33 dB; en

b. niet kleiner dan het verschil tussen het in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit toegestane geluid door activiteiten, bedoeld in paragraaf 5.1.4.2.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, en 35 dB(A), tenzij dit geluid is betrokken bij het bepalen van het gezamenlijke geluid, bedoeld onder a.

Artikelgewijze toelichting bij artikel 4.103 Bbl

In dit verband is het eerste lid van artikel 4.103 aangepast zodat wordt verwezen naar het gezamenlijke geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw. Dat geluid wordt bepaald bij het toelaten van het betreffende gebouw in het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Ook kan het bepalen van dat geluid in het omgevingsplan worden verschoven naar een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit (zie daarover de nota van toelichting bij het Omgevingsbesluit, Stb. 2018, 290, blz. 106–109). Bij het bepalen van het gezamenlijke geluid wordt meer dan voorheen rekening gehouden met de samenloop van het geluid door verschillende geluidbronsorten en andere geluidbronnen. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de toelichting op artikel 3.39 Bkl.

Bij de toepassing van artikel 4.103 Bbl hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar het geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw dat maatgevend is voor de geluidwering van het gebouw. De waarde van het gezamenlijke geluid wordt al bepaald bij het toelaten van het betreffende gebouw in het omgevingsplan of een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of, als de bepaling is doorgeschoven, bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit.